

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319206610
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319206610.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zast. Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: N. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. Q., T. XXXX/XX, o zaplatenie 555,57 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 21Csp/102/2019 - 48 zo dňa 30.10.2019, jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Stranám sporu n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu domáhal vydania rozhodnutia na zaplatenie sumy vo výške 555,57 eur spolu s prísl. z dôvodu, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Obsahom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 494 eur, na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý úver formou 24 mesačných splátok vo výške mesačnej splátky 26,86 eur, celkom 644,64 eur.

2. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„ I. Žalobu zamietá.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva“

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 9, § 54a, § 100, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka.

4. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Cetelem Slovensko a.s. ako nebankový subjekt a žalovaný ako dlžník dňa 21.09.2015 uzatvorili Zmluvu o

spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydání kreditnej karty. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 494,- eur a poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru. Z dôvodu neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného právny predchodca žalobcu ku dňu 02.08.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa dlh žalovaného stal splatný v celom rozsahu. Dlžná suma podľa výpisu z úverového účtu žalovaného pozostávala z istiny 462,14 eur, z úroku, poistenia a ostatných poplatkov 60,43 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 33 eur. Súd skonštatoval, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, čo je v súlade s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri prejednávaní nárokov zo spotrebiteľských zmlúv súd musí na prípadné premlčanie prihliadnuť zo zákona. Keďže právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru ku dňu 02.08.2016, predpokladá sa, že tak urobil pre nesplnenú splátku splatnú najbližšie k uvedenému dňu, teda ku dňu 15.07.2016. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru veriteľ pristúpil v zmysle bodu 3.1. časti 3 úverovej zmluvy, nakoľko žalovaný ako jeho klient nesplácal poskytnutý úver riadne a včas. Aj keď sa pohľadávka stala splatnou v celom rozsahu dňa 02.08.2016, posudzovaná premlčacia doba nezačala plynúť až dňom nasledujúcim po splatnosti, ale začala plynúť odo dňa zročnosti nespĺnenej splátky v zmysle ust. § 103 Občianskeho zákonníka. Súd vychádzal z toho, že ust. § 101 Občianskeho zákonníka sa použije vtedy, ak nie je v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka ustanovené inak. V danom prípade je potrebné aplikovať osobitné ustanovenie, ktoré má prednosť pred všeobecným ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka, a to ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje začiatok plynutia premlčacej doby pri zosplatnení dlhu. Premlčacia doba zosplatneného dlhu neplynie od okamihu doručenia oznámenia o zosplatnení alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nespĺnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. V prejednáwanej veci podľa prehľadu splátok na úverovom účte žalovaného, tento úver prestal splácať úplne od februára 2016. Keďže splatnosť splátky bola určená na 15. deň v mesiaci, dňom 16.02.2016 začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Prvým dňom, kedy mohol veriteľ prvýkrát uplatniť svoju pohľadávku na súde v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka je deň 16.02.2016, a týmto dňom začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 16.02.2019. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 16.07.2019, stalo sa tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Pre premlčanie nároku žalobcu, na ktoré súd musí povinne prihliadať pri spotrebiteľských sporoch, súd žalobu zamietol. Nárok na zmluvné úroky a úroky z omeškania, príp. aj na poplatky ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku, podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný, a preto súd aj v tejto časti žalobu zamietol.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 1, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

6. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktoré odôvodnil tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa nestotožnil s názorom, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo veriteľ využíva. Žalobca má za to, že z ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatnenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Predmetné ustanovenie predstavuje právo veriteľa, nie jeho povinnosť. Ak by veriteľ nevyužil svoje právo na splatenie celého zvyšku dlhu, naďalej by bol oprávnený požadovať len zaplatenie už splatených splatných splátok, t.j. premlčacia doba by plynula každej splátke samostatne. Žalobca vyhlásil dňa 02.08.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Nasledujúci deň, t.j. 03.08.2016 žalobca mohol uplatniť svoje právo prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd dňa 15.07.2019, t.j. v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka si žalobca uplatnil svoj nárok v zákonnej trojročnej premlčacej dobe minimálne v rozsahu splátok zosplatnených k 02.08.2016. Vzhľadom na uvedené, sa žalobca nemôže stotožniť s názorom súdu a je toho názoru, že súd mal žalobcovi správne priznať uplatnený nárok predstavujúci splátky splatené po mimoriadnom zosplatnení úveru. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam poukazuje na ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

10. Na potvrdenie správnosti prvoinstančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné.

11. Podľa ust. § 54 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 53 ods.9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

14. Podľa § 100 ods.1 a ods. 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

15. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

17. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

18. Podľa § 879 v) OZ, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

19. Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že medzi stranami sporu bola dňa 21.09.2015 uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnutý žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal splácať predmetný úver vo výške 494 eur v pravidelných mesačných splátkach s výškou mesačnej splátky 26,86 eur, s počtom mesačných

splátok 24, so splatnosťou mesačnej splátky v 15. deň v mesiaci s tým, že splatnosť prvej mesačnej splátky bola určená dňom 15.10.2015 a konečná splátka bola určená dňom 15.09.2014 (č.l. 17-21 spisu). Z dôvodu neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k zosplatneniu spotrebiteľského úveru ku dňu 02.08.2016. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovanému doručené dňa 17.08.2016 listovou zásielkou (č.l. 22-23). V danej veci podľa prehľadu splátok na úverovom účte žalovaného, žalovaný uhradil tri splátky úveru ku dňu 15.10.2015, 13.11.2015 a 15.01.2016, ďalšie splátky už neuhradil. Keďže splatnosť splátky bola určená k 15. dňu v mesiaci, dňom 15.02.2016 začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Preto od zročnosti tejto splátky (15.02.2016) a nie až zosplatnením celého dlhu, začala plynúť premlčacia doba.

20. Súd prvej inštancie vo veci správne aplikoval premlčaciu lehotu podľa Občianskeho zákonníka a správne zohľadnil premlčanie žalobcom uplatneného nároku. Keďže splnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach, preto ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou resp. zročnou podľa dohody účastníkov, alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plyní trojročná premlčacia doba podľa ust. §101 Občianskeho zákonníka, samostatne. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že premlčacia lehota (v zmysle druhej vety §103 Občianskeho zákonníka) začala plynúť od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Teda tá, ktorá zosplatnenie spotrebiteľského úveru vyvolala. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že ak išlo o splátku splatnú dňa 15.02.2016 (žalovaný počnúc februárom prestal úver splácať), nasledujúcim dňom 16.02.2016 začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanej a trojročná premlčacia doba uplynula najneskôr 16.02.2019. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 16.07.2019, stalo sa tak v čase, keď už nárok žalobcu bol nepochybne premlčaný.

21. Možno konštatovať, že žalobca si v konaní uplatňuje premlčané právo ktorého vymáhaniu bráni ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879v Občianskeho zákonníka. So zreteľom na všetky tieto dôvody, rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

22. O trovách odvolacieho konania sporových strán bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov konania v odvolacom konaní a žalovanej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).